

Orde van dienst
voor de viering van
Goede Vrijdag (Kruispassen)

*18 april 2025, 19.30 uur
in de Remonstrantse Kerk te Nieuwkoop*

World Press Photo 2024:
'een Palestijnse vrouw omarmt het lichaam van haar nicht'

Voorganger: ds. Ruurd van der Weg, Uithoorn
Muzikale (bege)leiding: Saskia ten Have
Dwarsfluit: Inge Kempen – de Bruijn
Klarinet: Ingrid Slangen
Met medewerking van de zanggroep

Gereformeerde kerk Nieuwkoop PKN

*** Voor de dienst is het stil in de kerk**

* Wanneer de gastouderling en de voorganger binnen zijn gekomen, **zingen zanggroep en ALLEN :**

'Bomen schreeuwen niet' – Verzameld Liedboek 874-875

1. Koor; 2. Allen:

mf Bo-men schreeu-wen niet, tak-ken niet, grond niet;
 zee, vo-gel, huilt niet; de wind niet, de stad niet.
 Geen kreet komt uit de mond van de mu-ren rond-
 om,— van de ster, die la-chen-de nood-klok.

p *mm.* *1.*

2. Koor:

p En-kel in men-sen zijn mon-den ge-sne-den,
 har-ten ge-dom-peld, op-dat hij kan hui-len,
 slaan met lip-pen zwart van ont-zet-ting—
 man, vrouw, kop-pen: bonk te-gen de muur,—

Allen:

f te-gen de moord, de nacht, de ver-chroom-de
 ma-chi-ne-rie van de god-de-lij-ke oor-log;

te - gen de co - de - van de ter-reur, -

al - les wat klein is ver-kwan-se-lend.

mm

Koor:

p Nu daar, dan el - ders, al - tijd hier, -

weent om haar zo - nen de moe - der,

weent de ge - rech - te om zijn broe - ders,

om - dat zij niet meer zijn. —

Allen:

p Huilt als een bron, een vul-kaan in men - sen de

mens om de mens, en schaamt — zich

dat niet dit — uur wij — le - vend of

dood — wor - den ver - an - dert in vre - de. —

mm *mm*

* Openingsgebed

'God' – dit woord waarmee wij U noemen
is bijna dood en zonder betekenis geworden,
leeg en vergankelijk als ieder mensenwoord.
Wij bidden U dat het opnieuw van kracht mag zijn,
als een Naam die Uw belofte naar ons toedraagt,
als een levend Woord waarin wij weten,
dat Gij voor ons zult zijn zoals Gij zijt:
betrouwbaar en verborgen
en rakelings nabij –
onze God, nu en in eeuwigheid.
A: AMEN

* Allen zingen: 'Mijn God, mijn God, waarom verstoot u mij' – Psalm 22b: 1 en 4 uit 'Psalmen anders'

1 Mijn God, mijn God, waar-om ver-stoot u mij?

U was mij zo ver-trouwd en zo na-bij,
maar nu houdt u zich doof, God. Hoort u mij?

Ik ben wan-ho-pig,
ik schreeuw het uit, maar u blijft mij ont-lo-pen.

U ziet mij niet. Bent u mijn naam ver-ge-ten?

U redt mij niet. U die mijn God wilt he-ten,
hoort u mij niet?

The musical score is written on ten staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The music is in a simple, hymn-like style with a mix of quarter and eighth notes. The final staff ends with a double bar line.

4. Mijn kleren zijn verdeeld. Het is genoeg!
Kom mij, o God, als redder tegemoet
nu ze me slaan en slaan tot bloedens toe
om mij te doden.
U lacht om heersers die zichzelf vergoden
en mij verachten, God, red nu mijn leven.
Uw koningschap is onbetwist, verheven
uw grote naam!

*** Het Beklag Gods – Maria de Groot (fragmenten) – in beurtspraak**

(Het zogenoemde ‘Beklag Gods’ is een aan de profetie – Micha 6: 3-5 – ontleend vast bestanddeel van de Goede Vrijdagliturgie. Het werd in de achtste eeuw door Syrische monniken op de vlucht voor de Islam meegenomen naar het Westen. De tekst legt alle nadruk op de lijdende God. Wanneer we het verbreden, betekent het dat God ons vraagt: Waar zijn jullie? Welke rol spelen jullie bij al het lijden en onrecht? Van de kant van de gemeente wordt de vraag “Mijn volk, wat heb Ik jullie misdaan?” beantwoord met de oeroude roep om Gods erbarmen...)

V: Mijn volk, wat heb Ik jullie misdaan en waarmee heb Ik jullie bedroefd?

Schoon als de hemelen schiep Ik de aarde,
licht in de dauw en de vloeiende bron,
zon in de ogen van mensen die leven.
Korstmossen kwijnen en witte kamille.

Waarom wordt alles gewijd aan de dood?

A: SCHEPPER GOD, TUIN VAN LICHT, SNOEI ONS TERUG
TOT UW STAM

V: Mijn volk, wat heb Ik jullie misdaan en waarmee heb Ik jullie bedroefd?

Toen jullie geslagen werden, ben Ik gekomen.
Heb Ik jullie niet eigenhandig bevrijd?
In jullie verdriet heb Ik naast jullie gezeten.
Wie bij jullie vreemdeling is, wordt vergeten.
Ver van huis zijn zij als kinderen des doods.

A: VREEMDELING, ANDER MENS, DRAGER VAN ONZE SCHULD

V: Mijn volk, wat heb Ik jullie misdaan en waarmee heb Ik jullie bedroefd?

Zoals een moeder haar kinderen zegent,
zoals zij warmte geeft wanneer zij voedt,
ben Ik de machtige, ben Ik die lenigt.

Dorstigen komen en drinken en leven,
maar jullie smeden wapens en denken aan de dood.

A: MILDE BRON, WEERLOOS KIND, GEEF GELOOF DAT
ONS REDT

*** Zanggroep zingt: 'Why did you ignore Me? – John L. Bell**

1. Why did you ignore me, when ever I called you,
when ever you heard me say your name?
Why did you ignore me? How did I offend you?
What made you respond as if in shame?

*(Vertaling) Wat moet Ik met jullie, die mijn roep negerden,
hoe vaak Ik ook riep: 'Mijn volk – je naam'?
Wat moet Ik met jullie? Wat heb Ik misdreven?
Wat zegt jullie zwijgen, zo beschaamd?*

2. Why did you resist me when all that I offer
is meant to enrich and to fulfill?
Why did you resist me? I never coerced you
nor forced you to act against your will.

*(Vertaling) Wat stond je zo tegen? Wat Ik je wou geven,
bedoeld om je rijk te maken, blij?
Wat stond je zo tegen? Nooit zou Ik je dwingen;
Ik liet je de keuze: je was vrij.*

Refr.: Who said that we heard you? Are we the right people?
Surely there are others to whom you could turn.

(Vertaling) Wat moesten wij horen? Wij zijn toch uw volk niet?

Er zijn vast wel and'ren naar wie U kunt gaan.

3. Why did you forget me, and fail to remember
the mother who weaned, the father who fed, the one who cared?
Why did you forget me? My name is your history,
your future the heaven I prepared.

*(Vertaling) Zijn jullie vergeten, heeft niemand onthouden
mijn moederborst, mijn vaderhand, mijn zorgzaamheid?
Zijn jullie vergeten mijn naam, je verleden,
de toekomst die Ik voor je bereid?*

Refr. Who said that we heard you? Are we the right people?
Surely there are others to whom you could turn.

(Vertaling) Wat moesten wij horen? Wij zijn toch uw volk niet?

Er zijn vast wel and'ren naar wie U kunt gaan.

4. And will you deny me? And will you betray me?
And will you avoid my searching eyes?
I'll never ignore you. I'll never resist you.
I'll never forget you in whom my yearning lies.

*(Vertaling) Hoe lang moet Ik dragen dit grote negeren,
en blijf je je verbergen voor mijn smart?
Nooit zal Ik me wreken. Ik laat je niet vallen.
En nooit laat Ik los jou, de liefde van mijn hart.*

*** Korte overdenking**

*** Muzikaal intermezzo: 'Stabat Mater' – Pergolesi** (piano, fluit en klarinet)

*** Johannes 18 en 19**, vertaald door Pé Hawinkels, bewerkt door Jaap van der Laan

(1) Johannes 18: 1 - 11

Jezus ging met zijn leerlingen naar buiten, naar de overkant van de beek Kedron. Daar was een boomgaard die Hij met zijn leerlingen binnenging.

Maar ook Judas die Hem zou overleveren, kende deze plaats, omdat Jezus er dikwijls met zijn leerlingen was samengekomen. Zo kwam Judas daarheen met de afdeling soldaten en met dienaars van de hogepriesters en Farizeeën voorzien van lantaarns, fakkels en wapens.

Jezus, die alles wist wat over Hem ging komen, trad naar voren en zei tot hen:

“Wie zoekt gij?”

Zij antwoordden Hem: “Jezus, de Nazoreeër.”

Jezus zei hun: “Dat ben Ik.”

Ook Judas, zijn verrader bevond zich bij hen.

Nauwelijks had Jezus hun gezegd: “Dat ben Ik”, of zij weken achteruit en vielen op de grond.

Nog eens vroeg Hij hun: “Wie zoekt gij?”

Zij zeiden: “Jezus, de Nazoreeër.”

Jezus antwoordde: “Ik heb u gezegd, dat Ik het ben. Als gij Mij zoekt, laat deze mensen dan gaan.”

Vervuld moest worden, wat Hij gezegd had:

Niemand van hen, die Gij Mij gegeven hebt, liet Ik verloren gaan.

Maar Simon Petrus had een zwaard bij zich. Hij trok het en verwondde daarmee de knecht van de hogepriester door hem het rechteroor af te slaan. De naam van die knecht was Malchus.

Jezus echter sprak tot Petrus:

“Steek dat zwaard in de schede; zou Ik de beker, die mijn Vader Mij gegeven heeft, niet drinken?”

*** Allen zingen: 'Gethsémane, die nacht moest eenmaal komen'**

Gezang 180: 1, 2 en 6 – LvK

1. Geth-sé-ma-ne, die nacht moest een-maal ko-men.
De Hei-land heeft be-wust die weg ge-no-men.
Hij laat zijn doel niet los, wijkt niet ter-zij-de,
aan-vaardt het lij-den.

2. Hoe dichtbij is de hof, waar Gij gewaakt hebt;
verstaanbaar is de klacht, die Gij geslaakt hebt.
Nog leeft de haat, die U kwam overvallen:
zo zijn wij allen.

6. In angst en tranen werd zijn strijd gestreden
Toen kon Hij voorbereid naar voren treden
De duisternis kon, wat zij mocht verzinnen
Hem niet verwinnen.

(2) Johannes 18: 12-27 en Mattheüs 26:75

De afdeling met de bevelhebber en de dienaars van de Joden grepen toen Jezus vast en boeiden Hem. Ze brachten Hem eerst naar Annas. Deze was namelijk de schoonvader van Kajafas, die in dat jaar hogepriester was, dezelfde Kajafas die aan de Joden de raad had gegeven: "Het is beter, dat er één mens sterft voor het volk." Simon Petrus en nog een andere leerling volgden Jezus. Die leerling nu was een bekende van de hogepriester en zo ging hij tegelijk met Jezus het paleis van de hogepriester binnen, terwijl Petrus buiten de poort bleef staan.

Die andere leerling, de bekende van de hogepriester, kwam naar buiten, sprak met de portierster en bracht Petrus naar binnen. Het meisje dat aan de poort stond, vroeg Petrus:

“Ben je ook niet één van de leerlingen van die man?”

Hij zei: “Welnee”.

Omdat het koud was, hadden de knechten en dienaars een houtskoolvuur aangelegd en stonden zich te warmen. Ook Petrus stond bij hen en warmde zich. De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en zijn leer. Jezus antwoordde hem:

“Ik heb openlijk tot de wereld gesproken. Ik heb altijd onderricht gegeven in een synagoge of in de tempel, waar alle Joden bijeenkomen, en er is niets wat Ik in het geheim heb gesproken. Waarom ondervraagt gij Mij? Ondervraag de mensen die gehoord hebben wat Ik hun heb verkondigd. Die weten goed wat Ik heb gezegd.”

Op dit woord gaf één van de dienaars die naast Hem stond, Jezus een klap in het gezicht en voegde Hem toe:

“Antwoordt Gij zo de hogepriester?”

Jezus antwoordde hem:

Indien Ik iets verkeerd gezegd heb, verklaar dan wat er verkeerd in was;

maar indien het goed was, waarom slaat gij Mij?

Daarop zond Annas Hem geboeid naar de hogepriester Kajafas.

Simon Petrus stond zich te warmen toen iemand hem vroeg:

“Ben ook jij niet één van zijn leerlingen?”

Hij ontkende het en zei:

“Welnee.”

Maar één van de knechten van de hogepriester, een bloedverwant van de man wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: “Heb ik je niet in de boomgaard bij Hem gezien?”

Hij ontkende het opnieuw en meteen begon er een haan te kraaien.

Petrus herinnerde zich de uitspraak van Jezus: ‘Voordat er een haan kraait, zul je mij driemaal verloochenen’. En buiten gekomen weende hij bitter.

*** Allen zingen: 'O liefde die verborgen zijt' – LB 561**

1 O lief - de die ver-bor-gen zijt
in die - pe stil-ten eeu-wig-heid,
er-barm u o - ver ons be-staan,
het wordt ver - ra - den en ver-daan.

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The first staff starts with a '1' indicating the first part of the song. The lyrics are: '1 O lief - de die ver-bor-gen zijt', 'in die - pe stil-ten eeu-wig-heid,', 'er-barm u o - ver ons be-staan,', and 'het wordt ver - ra - den en ver-daan.' The music is written in a simple, accessible style, with notes and rests clearly visible.

2. Hoe achtloos in ons midden wordt
het kostbaar mensenbloed gestort
en in het onbarmhartig licht
het kruis des Heren opgericht.
3. De minsten van de mensen zijn
daar uitgestrekt in angst en pijn.
Tot aan het eind der wereld lijdt
Christus in hun verlatenheid.
4. O liefde uit de eeuwigheid
die met ons mens geworden zijt,
wij bidden, laat ons niet alleen
in al het duister om ons heen,
5. opdat ook wij o Heer U niet
verlaten in uw diep verdriet
maar bij U zijn in al de pijn
waarmee de mensen mensen zijn.

(3) Johannes 18: 28 – Johannes 19: 3

Toen brachten zij Jezus van het huis van Kajafas naar het pretorium. Het was vroeg in de morgen.

Zelf gingen zij het pretorium niet binnen want ze moesten het paasmaal kunnen eten en mochten zich daarom niet verontreinigen. Daarom kwam Pilatus naar buiten en vroeg hun:

“Welke beschuldiging brengt gij tegen deze man In?”

Zij gaven hem ten antwoord:

“Als dit geen misdadiger was, zouden wij Hem niet aan u hebben overgeleverd.”

Daarop zei Pilatus:

“Neemt Hem dan zelf en vonnist Hem volgens uw Wet!”

De Joden antwoordden hem:

“Wij missen het recht om iemand ter dood te brengen.”

Zo zou Jezus' woord in vervulling gaan, waarmee Hij had aangeduid welke dood Hij zou sterven.

Nu ging Pilatus het pretorium weer binnen, riep Jezus bij zich en zei tot Hem:

“Zijt Gij de koning der Joden?”

Jezus antwoordde hem:

“Zegt gij dit uit uzelf, of hebben anderen u over Mij gesproken?”

Pilatus gaf ten antwoord:

“Ben ik soms een Jood? Uw eigen volk en de hogepriesters hebben U aan mij overgeleverd. Wat hebt Gij gedaan?”

Jezus antwoordde:

“Mijn koninkrijk is niet van deze wereld. Zou mijn koningschap van deze wereld zijn, dan zouden mijn dienaars er wel voor gestreden hebben, dat Ik niet aan de Joden werd uitgeleverd. Mijn koningschap is evenwel niet van hier.”

Pilatus hernam:

“Gij zijt dus toch koning?”

Jezus antwoordde:

“Ja, koning ben Ik. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen om getuigenis af te leggen van de waarheid. Alwie uit de waarheid is, luistert naar mijn stem.”

Pilatus zei tot Hem:

“Wat is waarheid?”

Na die woorden ging hij weer naar buiten tot de Joden en zei:

“Ik vind hoegenaamd geen schuld in Hem. Maar er bestaat onder u de gewoonte dat ik met Pasen iemand vrijlaat. Wilt gij dus dat Ik u de koning der Joden vrijlaat?”

Toen begonnen ze opnieuw te schreeuwen:

“Neen, Die niet, maar Barabbas!”

Barabbas was een rover.

Toen liet Pilatus Jezus geselen.

De soldaten vlochten een kroon van doorntakken, zetten Hem die op het hoofd en wierpen Hem een purperen mantel om. Ze traden op Hem toe en zeiden:

“Gegroet, koning der Joden!”

En zij sloegen Hem in het gezicht.

*** Allen zingen: 'O hoofd vol bloed en wonden' – LB 576b: 1 en 2**

1 O hoofd vol bloed en won-den,
be - dekt met smaad en hoon,
o hoofd zo wreed ge - schon-den,
uw kroon een door-nen-kroon,
o hoofd eens schoon en heer - lijk
en stra-lend als de dag,
hoe lijdt Gij nu zo deer - lijk!
Ik groet U vol ont - zag.

2. O hoofd zo hoog verheven,
o goddelijk gelaat,
waar werelden voor beven,
hoe bitter is uw smaad!
Gij, eens in 't licht gedragen,
door engelen omstuwd,
wie heeft U zo geslagen
gelasterd en gespuwd?

(4) Johannes 19: 4-18

Pilatus ging weer naar buiten en zei tot hen:

“Ziehier ik breng Hem naar buiten om u te doen weten, dat ik volstrekt geen schuld in Hem vind.”

Jezus kwam dus naar buiten, terwijl Hij nog de doornenkroon en de purperen mantel droeg. Pilatus zei tot Hem:

“Ziehier de mens.”

Maar toen de hogepriesters en hun dienaars Hem zagen, schreeuwden ze:

“Kruisigen, kruisigen!”

Pilatus zei hun:

“Neemt gij Hem dan en kruisigt Hem, want ik vind geen schuld in Hem.”

De Joden antwoordden hem:

“Wij hebben een Wet en volgens die Wet moet Hij sterven, omdat Hij zich voor Gods Zoon heeft uitgegeven.”

Toen Pilatus dit hoorde, werd hij nog meer bevreesd. Hij ging het pretorium weer binnen en sprak tot Jezus:

“Waar zijt Gij vandaan?”

Jezus gaf hem echter geen antwoord. Daarom zei Pilatus:

“Ge spreekt niet tegen mij? Weet Ge dan niet dat ik de macht heb om U vrij te spreken, maar ook de macht heb om U te kruisigen?”

Jezus antwoordde:

“Ge zoudt volstrekt geen macht over Mij hebben, als u die niet van boven gegeven was. Daarom is de zonde van hem die Mij aan u heeft overgeleverd groter.”

Van dit ogenblik af wilde Pilatus ertoe overgaan Hem vrij te laten. Maar de Joden schreeuwden:

“Als ge die man vrijlaat, zijt ge geen vriend van de keizer. Wie zich voor koning uitgeeft, komt in verzet tegen de keizer.” Toen Pilatus hen dat hoorde roepen, liet hij Jezus naar buiten brengen en ging op de rechterstoel zitten op de plaats die Litóstrotos heet, in het Hebreeuws Gabbata. Het was de voorbereidingsdag voor Pasen, ongeveer het zesde uur. Hij zei tot de Joden:

“Hier is uw koning.”

Maar zij schreeuwden:

“Weg, weg met Hem! Kruisig Hem!”

Pilatus vroeg:

“Zal ik dan uw koning kruisigen?”

De hogepriesters antwoordden:

“Wij hebben geen andere koning dan de keizer!”

Toen leverde hij Hem aan hen uit om de kruisdood te ondergaan, en zij namen Hem over.

Zelf zijn kruis dragend trok Jezus de stad uit naar wat de Schedelplaats heet, in het Hebreeuws Golgota. Daar sloegen zij Hem aan het kruis, en met Hem nog twee anderen, aan elke kant één en Jezus in het midden.

*** Allen zingen: 'Met de boom des levens' – LB 547: 1, 4 en 5 –
in beurtzang: de zanggroep zingt de coupletten,
allen zingen telkens het refrein**

1 Met de boom des le-vens we-gend op zijn rug
droeg de He-re Je-zus Go-de goe-de vrucht.

refrein:
Ky-ri-e e-lei-son, wees met ons be-gaan,
doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van-daan.

4. Laten wij God loven, leven van het licht,
onze val te boven in een evenwicht,
refr: Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

5. want de aarde jaagt ons naar de diepte toe,
maar de hemel draagt ons, liefde wordt niet moe.
refr: Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan

(5) Johannes 19: 19-30

Pilatus had ook een opschrift laten maken en op het kruis doen aanbrengen. Het luidde:

Jezus, de Nazoreeër, de koning van de Joden.

Vele Joden lazen dit opschrift, want de plaats waar Jezus gekruisigd werd, lag dicht bij de stad. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks. De hogepriesters van de Joden nu zeiden tot Pilatus:

“Ge moet er niet op zetten ‘de koning van de Joden’ maar: ‘Hij heeft gezegd: Ik ben de koning van de Joden’.”

Pilatus antwoordde:

“Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven.”

Toen de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen ze zijn kleren en deelden ze in vieren, voor iedere soldaat een deel. Ze namen ook de lijfrok, die echter zonder naad was, aan één stuk geweven van bovenaf. Daarom zeiden ze tot elkaar:

“Laten we die niet scheuren, maar er om loten wie hem krijgt.”

Aldus moest de Schrift vervuld worden: ‘Zij verdeelden mijn kleren onder elkaar en dobbelden om mijn gewaad.’

Terwijl de soldaten hiermee bezig waren, stonden bij Jezus’ kruis zijn moeder, Maria de vrouw van Klopas en Maria Magdalena. Toen Jezus zijn moeder zag en naast haar de leerling die Hij liefhad, zei Hij tot zijn moeder:

“Vrouw, zie daar uw zoon.”

Vervolgens zei Hij tot de leerling:

“Zie daar uw moeder.”

En van dat ogenblik af nam de leerling haar bij zich in huis.

Hierna, wetend dat nu alles was volbracht, zei Jezus, opdat de Schrift vervuld zou worden:

“Ik heb dorst.”

Er stond daar een kruik vol zure wijn. Ze doopten er een spons in, staken die op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond.

Toen Jezus van de zure wijn genomen had, zei Hij:

“Het is volbracht.”

Daarop boog Hij het hoofd en gaf de geest.

*** Moment stilte**

*** Allen zingen: 'Wanneer ik eens moet heengaan' – LB 576b: 6**

6. Wanneer ik eens moet heengaan
ga Gij niet van mij heen,
laat mij dan niet alleen gaan
niet in de dood alleen.
Wees in mijn laatste lijden,
mijn doodsangst, mij nabij.
O God, sta mij terzijde,
die lijdt en sterft met mij.

(6) Johannes 19: 31-42

Aangezien het voorbereidingsdag was en de Joden niet wilden dat de lichamen op sabbat aan het kruis bleven - het was bovendien een grote sabbat - vroegen zij aan Pilatus verlof de benen van de gekruisigden te breken en hen weg te nemen. Daarop kwamen de soldaten en sloegen zowel bij de ene als bij de andere die met Hem was gekruisigd, de benen stuk.

Toen zij echter bij Jezus kwamen en zagen dat Hij reeds dood was, sloegen zij Hem de benen niet stuk, maar één van de soldaten doorstak zijn zijde met een lans; terstond kwam er bloed en water uit.

Die het gezien heeft getuigt hiervan; zijn getuigenis is waar en hij weet, dat hij de waarheid zegt, opdat ook gij zoudt geloven. Dit is gebeurd opdat de Schrift zou vervuld worden: Van zijn gebeente zal niets worden verbrijzeld”, terwijl nog een ander

Schriftwoord zegt: "Zij zullen opzien naar Hem die zij hebben doorstoken."

Daarna vroeg Jozef van Arimatea, die een leerling was van Jezus, maar in het geheim uit vrees voor de Joden, aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen. Toen Pilatus dit had toegestaan, ging hij dus heen en nam het lichaam weg.

Nikodémus, die Hem vroeger 's nachts bezocht had, kwam ook en bracht een mengsel van mirre en aloë mee, ongeveer honderd pond. Zij namen het lichaam van Jezus en wikkelden het met de welriekende kruiden in zwachtels, zoals bij een joodse begrafenis gebruikelijk is.

Op de plaats waar Hij gekruisigd werd, lag een tuin en in die tuin een nieuw graf, waarin nog nooit iemand was neergelegd.

Vanwege de voorbereidingsdag van de Joden en omdat het graf dichtbij was, legden zij Jezus daarin neer.

*** Allen zingen: 'Gij gaf uzelf verloren' – uit: 'Jij, mijn adem' –**
Verzamelde Liederen – Sytze de Vries;
melodie: 'Ik wil mij gaan vertroosten'

Melodie: Ik wil mij gaan vertroosten

1. Gij gaf u - zelf ver - lo - ren
als zaad dat ster - ven moet,
be - gra - ven in de vo - ren
van on - ze tra - nen - vloed.
Ge - kiemd in het ver - bor - gen
bloeit Gij, de dood ont - vlucht,
voor - goed in on - ze lief - de
en draagt er goe - de vrucht.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of eight staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is simple and hymn-like. The lyrics are written below the notes. The first line of the lyrics is '1. Gij gaf u - zelf ver - lo - ren'. The second line is 'als zaad dat ster - ven moet,'. The third line is 'be - gra - ven in de vo - ren'. The fourth line is 'van on - ze tra - nen - vloed.'. The fifth line is 'Ge - kiemd in het ver - bor - gen'. The sixth line is 'bloeit Gij, de dood ont - vlucht,'. The seventh line is 'voor - goed in on - ze lief - de'. The eighth line is 'en draagt er goe - de vrucht.'. The music ends with a double bar line.

2. Als paaslam aangewezen,
als offerdier geslacht,
ontsluit uw bloed de deuren:
wij trekken uit de nacht!
Wij zijn genood ter bruiloft
met wijn, als bloed zo rood.
Uw liefde fonkelt vurig
en dit geheim is groot.

3. Waarachtig woord van leven
dat op Gods lippen lag,
ook nu ons toegesproken
als op de eerste dag,
o licht, uit God geboren,
dat nog ons tegen straalt
en sterker dan tevoren
ons op zijn dag onthaalt.

*** Zanggroep zingt het slotkoraal uit de Johannes-Passion van Bach – vertaling: Sytze de Vries**

Geef, Heer, dat het uw engel is
die mij, als daar mijn einde is,
in Abrams schoot zal dragen.
Dan rust het lichaam in zijn schrijn,
verlost van alle zorg en pijn,
tot aan de dag der dagen.
Roep mij dan uit de dood aan 't licht,
en ik ontwaar uw aangezicht,
wanneer U bij de Vader woont,
mijn Redder en Genadetroon!
Verhoor mij, Heer,
ik roep U aan, ik roep U aan.
Nooit zal mijn lied dan ondergaan!

KRUISHULDE

*** Voor wie dat wil is er gelegenheid om een bloem aan de voet van het kruis te leggen...**

Ondertussen klinkt er muziek: '**Starry Dome**' – nr. 15 uit '**Piano Meditation**' – G. Nevada

*** Zanggroep en allen zingen: 'Hoe groots kan Gods genade zijn' – in wisselzang**

Op Vleugels nr. 112 – Sytze de Vries; melodie: 'Amazing Grace'

Zanggroep: 1, 2 en 4; ALLEN: 3, 5 en 6

Zanggroep:

Zanggroep:

- 2 De nachten en de nieuwe dag
zijn beiden godsgeschenk,
die ik in dankbaarheid aanvaard
sinds ik zijn naam gedenk.

ALLEN:

- 3 Door dalen, donker als de dood,
ben ik mijn weg gegaan,
maar dankzij zijn genadig licht
kom ik straks veilig aan.

Zanggroep:

- 4 Hij heeft mij goedheid toegezegd,
waarop ik vast vertrouw.
Hij is het schild dat mij beschermt,
de rots waarop ik bouw.

ALLEN:

- 5 Wanneer mijn vlees en bloed vergaan,
de laatste avond valt,
dan wordt mijn leven tot een lied
dat altijd klinken zal.

ALLEN:

- 6 Eens smelt de wereld weg als sneeuw
en zelfs de zon wordt moe,
maar Hem, die mij geroepen heeft
behoor ik blijvend toe.

GEBEDEN

* Dankgebed en voorbeden;

tijdens de voorbeden zingen allen als gebedsacclamatie:

'Bleibet hier' – Zangen van zoeken en zien 718, als volgt:
de eerste en tweede keer één keer, de derde keer drie keer

The musical score is written for a four-part choir (Soprano, Alto, Tenor, Bass) in 4/4 time, with a key signature of one flat (B-flat). It consists of three systems of staves. The first system begins with a piano (*p*) dynamic and the lyrics 'Blei - bet hier und wa - chet mit mir.' The second system features a forte (*f*) dynamic and the lyrics 'Wa - chet und be - tet,'. The third system returns to a piano (*p*) dynamic and concludes with the lyrics 'wa - chet und be tet.' The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Blei - bet hier und wa - chet mit mir.

Wa - chet und be - tet,

wa - chet und be tet.

Blijft hier en waakt met mij. Waakt en bidt.

stil gebed

Onze Vader (gezamenlijk hardop)

Onze Vader in de hemel
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.

Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.

Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit
tot in eeuwigheid.
Amen

UITGELEIDE

*** Avondgebed** (Frans Cromphout)

Zing zacht, zing voor je uit.
Bezing de dingen die goed voor jou zijn geweest.
Zing de zon en de regenwolk,
zing de namen van de bloemen,
ogentroost en ereprijs,
zing het water en de wijn,
en zing het brood zevenmaal.
Zing de namen van de mensen.
Zing moeder, vader, zus en broer,
goede buur en verre vriend.
Zing jezelf.
Zing jezelf in slaap.
En hoor de engel zingen.

*** Zegen**; allen zeggen: AMEN

*** Allen zingen staande het slotlied: 'Nu nog met halve woorden'**

– VL 932

1. Nu nog met hal - ve woor - den, hier en daar,
 kij - kend in don - k're spie - gels, bij - na waar,
 blij - ven wij vreem - den die zien en weer ver - ge - ten,
 doen in den blin - de wat moet, maar on - ge - we - ten.
 Dan, een - maal, wordt wat niet — be - staat: —
 wij zul - len o - pen - gaan
 en zien en ho - ren, oog in oog,
 van mens — tot mens ver - staan.

2. Weten voorbij aan alle angst en schijn
 En liefde, liefde zal geen woord meer zijn.
 Lichaam en zwijgen genoeg, en onze namen
 Rusten in licht als leeuw en lam tezamen.
 Nu nog verslaafd, dan waar en vrij,
 Ontketend, onverbloemd.
 Nu nog in tranen, dan getroost.
 En met mijzelf verzoend.

*** Na de dienst is het stil in de kerk**